

**SPRAWOZDANIE
z realizacji Gminnego
Programu
Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie
dla Gminy Miasta
Tarnowa
za 2021 rok**

Tarnów, marzec 2022 roku

I. Wprowadzenie

Gmina Miasta Tarnowa, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), od kilkunastu lat prowadzi szereg działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niniejsze sprawozdanie dotyczy działań podejmowanych w 2021 roku, zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na rok 2021, przyjętym Uchwałą Nr XLVIII/432/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 kwietnia 2021 roku.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Realizowane w ramach Programu działania obejmowały cztery obszary:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Podniesienie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Programu i zawiera dane za rok 2021, dotyczące sposobu realizacji zadań przez instytucje działające w Tarnowie, w obszarze przeciwdziałania przemocy.

II. Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie” za 2021 rok.

1. Cel szczegółowy – Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc jest zjawiskiem destruktywnym dla wszystkich jej uczestników, niezależnie od tego, po której stronie się znajdują. Dlatego w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania temu zjawisku niezbędne jest podejmowanie działań profilaktycznych, które stanowią istotne uzupełnienie całego procesu pomagania. Niezwykle ważnym jest, aby podejmować te działania we wszystkich obszarach i środowiskach. Chodzi tu między innymi o propagowanie właściwych postaw i mechanizmów, już w najwcześniejszym okresie życia. Pozwolą one w późniejszym życiu skutecznie bronić się przed przemocą, rozwiązywać konflikty bez użycia agresji oraz w sposób właściwy na nią reagować i nie dopuszczać się jej stosowania.

Działania profilaktyczne realizowane były na poziomie informacyjnym, edukacyjnym i obejmowały takie działania jak:

1. diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasta Tarnowa;
2. organizację kampanii społecznych kierowanych do mieszkańców miasta dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie;
3. nawiązanie współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich;
4. współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.
5. opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem było promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
6. prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatyw wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka;
7. wspieranie rodziny poprzez pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w ramach mediacji rodzinnej;
8. organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie adresowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

Ad. 1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Działania wobec osób uwikłanych w przemoc planowane są w oparciu o diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie. Diagnoza przemocy oparta jest o raport pn. „Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Tarnowa.” Raport ten Urząd Miasta Tarnowa zleca do realizacji co dwa lata. Zaplanowana w ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok „Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Tarnowa” z uwagi na stan epidemii nie została zrealizowana. Jeżeli ogłoszone przez Ministerstwo Zdrowia warunki sanitarno – epidemiologiczne pozwolą na zlecenie wymienionego zadania w 2022 roku, Gmina Miasta Tarnowa zleci wykonanie Diagnozy.

Ad. 2. Organizacja kampanii społecznych, kierowanych do mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa, dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie po raz dziesiąty włączył się w międzynarodową Kampanię przeciwko przemocy pn. „Biała Wstążka”. Jest to największa na świecie kampania będąca symbolem sprzeciwu stosowania przemocy wobec kobiet.

Hasłem przewodnim kampanii były słowa : „ *Przerywam milczenie i walczę o siebie*”.

Ambasadorem kampanii była Pani Anna Dudek - osoba, dla której zjawisko przemocy jest tematem szczególnie ważnym. Pani Anna w swoim życiu doświadczyła przemocy, a po ponad 30 latach zdecydowała się ją ujawnić. Aktualnie zachęca swoją postawą osoby doświadczające przemocy do walki o siebie. W tym celu wydała książkę pt. „Wygrać z mroczną przeszłością”, będącą zapisem jej osobistych i bolesnych przeżyć, a jednocześnie przedstawia portret silnej kobiety, która wygrała z traumatyczną przeszłością i za cel postawiła sobie nieść pomoc innym skrzywdzonym osobom.

Oficjalna inauguracja Kampanii odbyła się w dniu 29 listopada 2021 roku w Sali Lustrzanej w Tarnowie przy obecności władz miasta Tarnowa, przedstawicieli Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, przedstawicieli tarnowskich szkół, członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz instytucji, które na co dzień współpracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach Kampanii zaplanowane zostały spotkania z mieszkańcami miasta, które na celu miały edukację nt. przemocy w rodzinie oraz zachęcały do zdecydowanej reakcji na to zjawisko. W dniu 26.11.2021 roku Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego spotkał się z uczestnikami Międzyosiedlowego Centrum Aktywności Senioralnej „Złoty Wiek” w celu rozmowy nt. zjawiska przemocy w rodzinie. Seniorzy zostali zaznajomieni z lokalnym systemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz kompetencjami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uczestnicy spotkania otrzymali ulotki informacyjne dot. placówek świadczących pomoc osobom uwikłanym w przemoc. **W wydarzeniu wzięło udział 10 osób.**

W dniu 3.12.2021 roku odbyło się spotkanie Tarnowskiej Rady Seniorów w którym gościnnie uczestniczył ambasador Kampanii – Pani Anna Dudek oraz Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego. Pani Anna Dudek podzieliła się z uczestnikami spotkania swoją historią życiową oraz zachęcała do zdecydowanej reakcji na zjawisko przemocy. Członkowie TRS otrzymali ulotki informacyjne dot. placówek świadczących pomoc osobom uwikłanym w przemoc. **W spotkaniu Tarnowskiej Rady Seniorów udział wzięło 23 osoby.**

W trakcie kampanii Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna zorganizowała warsztaty psychoedukacyjne pod hasłem „Reaguj na przemoc”. W warsztatach wzięli udział uczniowie 2 – ich i 3 – ich klas o profilu psychologiczno – pedagogicznym ze szkół ponadpodstawowych (XXI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie, V Liceum ogólnokształcące w Tarnowie, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. J. Szczepanika w Tarnowie). Warsztaty poruszały temat świadomości przemocy, cyberprzemocy, przemocy rówieśniczej oraz możliwości reagowania na przemoc. Zajęcia prowadzili psycholodzy i pedagodzy poradni.

Informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w trakcie kampanii zamieszczane były na stronach internetowych Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Tarnowie, Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy.

Podczas Kampanii mieszkańcy miasta mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji z psychologiem, pedagogiem oraz prawnikiem. Porady udzielane były w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie, Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przepęstwem prowadzonym przez Fundację im. H.J. Tarnowskiego, Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno - Terapeutyczną, Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną.

W ramach kampanii zaplanowano również szkolenia dla specjalistów zaangażowanych w pracę na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc

W dniu 19.11.2021 r. pracownicy Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno – Terapeutycznej wzięli udział w szkoleniu prowadzonym przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pn. „Procedura „Niebieskie Karty” – zastosowanie w praktyce”. **Szkoleniem zostało objętych 10 osób.**

W dniu 2.12.2021 roku zorganizowano szkolenie dla specjalistów zajmujących się procedurą „Niebieskie Karty” - „Osoba nadużywająca alkoholu oraz stosująca przemoc w rodzinie; charakterystyka pracy w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Szkolenie miało charakter interdyscyplinarny – uczestniczyli w nim przedstawiciele MOPS -u, Policji, MKRPA, kuratorskiej służby sądowej, oraz organizacji pozarządowych - **łącznie 15 osób**. Szkolenie prowadziła **Pani Liliana Krzywicka** – mgr psychologii (Szkola Wyższa Psychologii Społecznej – Warszawa), mgr socjologii (Uniwersytet Śląski – Katowice), kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach, superwizor w zakresie Interwencji Kryzysowej PTP, członek Rady Certyfikacyjnej Sekcji Interwencji Kryzysowej PTP, certyfikowany specjalista i superwizor ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, członek Rady Ekspertów ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy PARPA, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Katowicach, terapeuta w nurcie terapii krótkoterminowej skoncentrowanej na rozwiązaniach, trener asertywności.

Kampania Białej wstążki to również wydarzenie sportowe. W tegorocznej edycji kampanii zorganizowany został rajd rowerowy, w którym udział wzięli członkowie Grupy Rowerowej Bikers Tarnów, Klubu Turystyki Rowerowej Sokół Tarnów, Grupy Rowerowej Tarnowska Korba oraz sympatycy jazdy na rowerze. Rozpoczęcie rajdu miało miejsce w dniu 28 listopada 2021 roku. W trakcie przejazdu przez miasto uczestnicy rajdu poprzez przypięte w widocznym miejscu białe wstążki wyrazili swój sprzeciw wobec zjawiska przemocy.

W działania w ramach kampanii zaangażowany był Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy. W dniach od 29.11. 2021 roku do 03.12.2021 roku Ośrodek zorganizował dni otwarte placówki w trakcie których można było zapoznać się z misją TOIKiWOP, porozmawiać z zatrudnionymi specjalistami. Na stronie internetowej placówki w każdy dzień kampanii pojawiał się film nt. mitów dotyczących przemocy oraz zamieszczony został „APEL do MĘŻCZYŹN” zachęcający do wspierania kobiet doświadczających przemocy. Na ogrodzeniu Ośrodka została zaprezentowana wystawa zdjęć z konkursu realizowanego w 2020 roku pn. „Zdemaskuj Przemoc”. Przy wejściu do Ośrodka umieszczona została instalacja „żółte parasole”- logo Ośrodka jako symbol chroniący osoby doświadczające przemocy.

W trakcie Kampanii nawiązano współpracę z lokalnymi mediami i za ich pośrednictwem przekazywano informacje dot. zjawiska przemocy w rodzinie, skutków psychospołecznych przemocy w rodzinie oraz możliwościach i uprawnieniach służb zaangażowanych w działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc. W dniu 29.11.2021 roku na antenie radia RDN Małopolska Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego oraz nadkom. Robert Kozak - zastępca komendanta KPTC udzielili wywiadu nt. zjawiska przemocy w rodzinie oraz uprawnień Policji w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zachęcano do zdecydowanej reakcji na zjawisko przemocy w rodzinie.

Warto podkreślić iż w działania w ramach Kampanii bardzo mocno zaangażowane były tarnowskie szkoły. Instytucje te dla dzieci oraz rodziców organizowały pogadanki, audycje radiowe, heppeningi, konkursy plastyczne. W te działania zaangażowanych było 15 placówek oświatowych:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 8 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 9 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 24 w Tarnowie,
- Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie,
- Zespół Szkół Ekonomiczno – Ogrodniczych w Tarnowie,
- Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie,

- Zespół Szkół Niepublicznych w Tarnowie,
- Zespół Niepublicznych Szkół Specjalnych w Tarnowie,
- Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych w Tarnowie,
- II Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie,
- XXI Liceum Ogólnokształcące,
- Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie,

Organizatorem Kampanii był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz Urząd Miasta Tarnowa. Partnerami Kampanii byli: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy, Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Policja, Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowie, Prokuratura Rejonowa w Tarnowie, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna, Tarnowska Rada Seniorów, Międzyosiedlowy Klub Seniora „Złoty Wiek”, kluby rowerowe: Tarnowska Korba, Bikers Tarnów, Sokół Tarnów.

Kampania „Biała Wstążka” jest narzędziem mającym na celu zwrócić uwagę społeczeństwa na zjawisko przemocy, promować aktywną postawę w reagowaniu na przemoc oraz zachęcać by nie pozostawać obojętnym wobec tego problemu.

Informacje na temat Kampanii publikowane były w prasie oraz telewizji lokalnej. W środkach komunikacji miejskiej, a także w tarnowskich instytucjach rozwieszono zostały plakaty informujące o Tygodniu Kampanii. **Łącznie rozwieszono 200 plakatów.**

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w 2021 roku włączył się w ogólnoswiatową kampanię społeczną przeciw przemocy wobec kobiet pn. „**Nazywam się Miliard**” (**One Billion Rising**), która została zapoczątkowana w 2011 roku w USA. Kampania miała dwie edycje: w dniu 14 lutego 2021 roku oraz w dniu 26 kwietnia 2021 roku. W trakcie pierwszej edycji przygotowany został spot profilaktyczny – materiał Video, który został umieszczony na stronie internetowej Ośrodka oraz na profilu społecznościowym Ośrodka (Face Book). Pracownicy TOIKiWOP wspólnie z mieszkańcami Tarnowa zatańczyli w Parku Strzeleckim, by tym samym nagłośnić problem przemocy wobec kobiet. W dniu 26 kwietnia TOIKiWOP przygotował kolejny spot profilaktyczny w formie materiału filmowego. Ponadto na terenie ogrodu Ośrodka posadzony został krzew Magnolii jako symbol sprzeciwu przemocy wobec kobiet.

W dniach od 22 lutego do 28 lutego 2021 roku w Tarnowie obchodzono „**Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem**”, którego celem jest zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przestępstwem. Kampania koordynowana była przez

Ministerstwo Sprawiedliwości. W obchody Kampanii na terenie miasta Tarnowa włączył się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy, Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem prowadzony przez Fundację im. H.J. Tarnowskiego, oraz tarnowska Policja. Każda osoba zainteresowana mogła w czasie kampanii uzyskać bezpłatną poradę m.in. prawną i psychologiczną. W Miejskim ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie dyżury pełnili pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. **Ze specjalistycznego poradnictwa łącznie skorzystało 23 osoby.**

Szkoły Podstawowe z terenu miasta Tarnowa w 2021 roku przyłączyły się do kampanii społecznej realizowanej przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej pn. „**By powstał dom trzeba wiele troski. Nie pozwól mu się rozsypać**”. Celem kampanii było podniesienie świadomości społeczeństwa i uwrażliwienie na zjawisko przemocy w rodzinie, szczególnie w okresie epidemii wywołanej przez COVID – 19 oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie. W ramach kampanii w szkołach podstawowych zostały zorganizowane zajęcia edukacyjne z pedagogami szkolnymi na temat zjawiska przemocy w rodzinie z wykorzystaniem przygotowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej filmów (odrębna animacja dla uczniów klas I -III i uczniów klas IV – VIII). Do kampanii przyłączyło się 12 szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 5 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 6 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 8 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 9 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 17 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 18 w Tarnowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 24 w Tarnowie,
- Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabosłyszących,
- Zespół Szkół Muzycznych.

Profilaktyką zostało objętych łącznie 767 uczniów.

Ad. 3. Nawiązanie współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich.

W dniu 16.03.2021 roku Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy rozesłał plakaty informacyjne nt. działalności oraz oferty pomocowej Ośrodka. Plakaty zostały przesłane m.in. do Kościołów w Tarnowie oraz Katolickiego Centrum Edukacji Młodzieży „KANA” w Tarnowie. Z uwagi na stan epidemii w Polsce i utrudnienia z tym związane nie podejmowano w tym zakresie innych inicjatyw.

Ad.4. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Działanie to realizowane jest poprzez organizowanie wspólnie z różnymi podmiotami wspólnych przedsięwzięć. W 2021 roku realizowano takie inicjatywy jak:

- kampania społeczna pn. „Biała Wstążka”,
- kampania społeczna pn. „Nazywam się Miliard” (One Billion Rising),
- kampania społeczna pn. „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem”,
- kampania społeczna pn. „By powstał dom trzeba wiele troski. Nie pozwól mu się rozsypać”.

Ad. 5. Opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem jest promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W ramach działań profilaktycznych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie organizował warsztaty edukacyjne dla rodziców pn. „**Wychowanie bez klapsa**”- zajęcia adresowane były do rodziców – klientów tut. Ośrodka przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz zagrożonych problemem przemocy w rodzinie. Celem głównym warsztatów było poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowania dzieci przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych. Podczas spotkań uczestnicy warsztatów mieli możliwość m.in. poszerzenia wiedzy na temat etapów rozwoju dziecka, poznawali metody umożliwiające wychowanie dziecka bez użycia przemocy, w tym sposobów reagowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. Rodzice w trakcie spotkań zwiększali również świadomość własnych uczuć, myśli,

potrzeb i motywów działań oraz uczyli się rozpoznawać własne emocje i je kontrolować.

W ramach projektu odbyło się 7 dwugodzinnych spotkań. **W warsztatach uczestniczyło łącznie 9 osób.**

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym zagrożonym przemocą w rodzinie mogły skorzystać ze wsparcia **asystenta rodziny**.

Praca asystentów polegała na wspieraniu rodzin, przede wszystkim poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym, m.in. w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dzieckiem, prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym gospodarowania budżetem oraz funkcjonowania społecznego.

W 2021 roku wsparciem asystenta rodziny objętych było łącznie 98 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w 2021 roku prowadził spotkania „**Grupy wsparcia dla rodziców**”. Grupa adresowana była do rodziców zainteresowanych wprowadzaniem zmian w swoich relacjach z dziećmi. Celem grupy było wsparcie rodziców w ich codziennym funkcjonowaniu. Podczas spotkań rodzice mieli możliwość poszerzania kompetencji rodzicielskich, zwiększenie sieci kontaktów społecznych, dostarczania sobie nawzajem pożytecznych informacji, porad oraz wymiany doświadczeń. **W 2021 roku w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło 11 osób.**

W działania profilaktyczne zaangażowana jest Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna w Tarnowie. Poradnia w 2021 roku prowadziła zajęcia psychoedukacyjne pn. „**Szkoła dla Rodziców i Wychowawców**”. Zajęcia adresowane były do rodziców, wychowawców, nauczycieli i pedagogów. Celem głównym warsztatów było budowanie i wzmocnienie relacji dorosły – dziecko, w tym:

- wyrażanie oczekiwań i ograniczeń tak, aby były przez dziecko respektowane,
- rozpoznawanie, wyrażanie i akceptowanie uczuć,
- aktywne, wspierające słuchanie,
- motywowanie dziecka do współdziałania,
- modyfikacja niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka,
- uwalnianie dzieci od grania narzuconych ról w domu i w szkole,
- wspieranie procesu usamodzielniania się dziecka,
- budowanie realnego poczucia własnej wartości dziecka,
- konstruktywne rozwiązywanie konfliktów.

W roku 2021 w zajęciach uczestniczyło 15 osób.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna w 2021 roku uruchomiła również **grupę wsparcia dla rodziców**. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju grupa wsparcia odbywała się w formie online. **W 2021 roku w spotkaniach grupy uczestniczyło 15 osób.**

Poradnia w 2021 roku realizowała „**Program zapobiegania zachowaniom suicydalnym**”. Celem programu było podniesienie świadomości rodziców nt. depresji, autoagresji, zagrożenia samobójstwem u dzieci i młodzieży. Rodzice mieli możliwość poszerzyć wiedzę i zdobyć praktyczne informacje o tym:

- co jest sygnałem depresji w zachowaniu dziecka – szczególnie w domu i w szkole,
- jakie wczesne sygnały ostrzegawcze wysyła dziecko, które zamierza podjąć próbę samobójczą,
- co rodzic może w sytuacji kryzysowej,
- jak zapobiegać niepokojącym sytuacjom.

W programie wzięło łącznie udział 229 rodziców.

Na terenie Szkoły Podstawowej Nr 9 w 2021 roku realizowane były warsztaty edukacyjne pn. „**Rodzicem się stajesz**”. Warsztaty adresowane były do rodziców w celu wzmocnienia ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Celem warsztatów było m.in.:

- budowanie relacji w duchu podmiotowości i dialogu,
- rozwijanie umiejętności wychowawczych,
- budowanie realnego poczucia wartości dziecka,
- wzmocnianie umiejętności zachęcania dzieci do współpracy,
- efektywne, lecz bez użycia przemocy egzekwowanie wymagań wobec dziecka,

W zajęciach wzięło udział 8 osób.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. J. Szczepanika w Tarnowie w 2021 roku zorganizował warsztaty dla rodziców pn. „**Jak wspierać dziecko w sytuacji kryzysowej**”.

W trakcie warsztatów zostały omówione różne rodzaje sytuacji kryzysowych, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnie doświadczanego kryzysu epidemiologicznego z omówieniem faz rozwoju kryzysu. Przedstawione zostały różne formy i możliwości udzielania emocjonalnego wsparcia w wyjaśnianiu co się dzieje, łagodzeniu lęku i zapobieganiu atakom paniki. Omówione zostały podstawowe zasady zachowania się rodziców (opiekunów dziecka) w sytuacjach kryzysowych – jak organizować codzienne życie, jak stabilizować sytuację, aby ponoszone przez dziecko koszty psychiczne były jak najmniejsze. **W warsztatach uczestniczyło łącznie 30 osób.**

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowie w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców oraz nauczycieli realizowała zajęcia pn. „**Trudności emocjonalne – skuteczne oddziaływania wychowawcze**”. W trakcie warsztatów uczestnicy nabyli lub wzmocnili swoje kompetencje w następujących obszarach:

- jak rozróżniać potrzeby od emocji,
- komunikacja w oparciu o metodę Porozumienie Bez Przemocy,
- jak rozpoznawać własne uczucia,
- jak rozpoznawać uczucia dziecka,

- jak niwelować błędne schematy wychowawcze,

W warsztatach uczestniczyło łącznie 115 osób.

Ad. 6. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatyw wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w 2021 roku podejmował działania profilaktyczne i edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców poprzez:

- udzielanie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,
- prowadzenie w środowisku intensywnej pracy socjalnej.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna w ramach działalności statutowej oprócz realizowanych warsztatów prowadzi również indywidualne konsultacje wychowawcze z rodzicami. W 2021 roku z tego rodzaju wsparcia skorzystało 278 osób.

Instytucje oświatowe z terenu miasta (przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe) podczas organizowanych spotkań dla rodziców (indywidualne konsultacje, zebrania rodziców) również udzielają indywidualnego wsparcia rodzicom. W 2021 roku 1169 osób skorzystało z takich porad.

Ad. 7. Wspieranie rodziny poprzez pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w ramach mediacji rodzinnej.

Rodziny przeżywające kryzysy oraz konflikty, w tym okołorozwodowe, mają możliwość skorzystania z mediacji rodzinnych, które w 2021 roku realizowane były przez Centrum Wsparcia Pokrzywdzonym Przystępstwem prowadzonym przez Fundację im. H. J. Tarnowskiego.

Mediacja to rozmowa prowadzona przy udziale neutralnego mediatora lub mediatorów, w trakcie której strony konfliktu (rodzice) podejmują próbę wypracowania akceptowalnego i obustronnie satysfakcjonującego rozwiązania. W mediacji nie ma wygranych i przegranych, gdyż strony wspólnie dochodzą do porozumienia. Pożądanym zakończeniem mediacji jest podpisanie/osiągnięcie ugody. Strony mediacji uczestniczyły w niej dobrowolnie, mediacja odbywała się w atmosferze poufności, w miejscu dla stron konfliktu neutralnym, a mediator był dla obu stron i sprawy osobą neutralną. **W 2021 roku z mediacji rodzinnych skorzystało łącznie 5 rodzin.**

Ad. 8. Organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie adresowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy prowadził działania informacyjno – edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które kierowane były do kadry pedagogicznej oraz do uczniów tarnowskich szkół. W 2021 roku pracownicy Ośrodka przeprowadzili spotkanie z uczniami Szkoły Podstawowej Nr 17 w Tarnowie, którego celem było uwrażliwienie młodzieży na zjawisko przemocy w rodzinie. **W spotkaniu uczestniczyło 10 osób.**

Pracownicy Ośrodka zrealizowali również spotkanie informacyjno – edukacyjna dot. zjawiska przemocy w rodzinie dla kadry Zespołu Żłobków w Tarnowie. **W zajęciach uczestniczyli nauczyciele/ wychowawcy z 6 tarnowskich żłobków – łącznie 54 osoby.**

W działania informacyjno – edukacyjne włączyła się również Komenda Miejska Policji w Tarnowie. Policjanci z Komisariatu Policji Tarnów - Centrum zorganizowali trzy spotkania dla grona pedagogicznego dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. **W spotkaniach wzięło udział 34 osoby.**

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowie w 2021 roku realizowała szereg warsztatów dedykowanych do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu miasta:

1. **Rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych.** Warsztaty realizowane były dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Liczba uczestników: 28,
2. **Zajęcia o charakterze terapeutycznym wspierające zespół klasowy w sytuacji traumy.** Warsztaty realizowane były dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Liczba uczestników: 17,
3. **Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych.** Warsztaty realizowane były dla uczniów szkół podstawowych. Liczba uczestników: 18,
4. **Radzenie sobie ze stresem i negatywnymi emocjami.** Warsztaty realizowane były dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Liczba uczestników: 82,
5. **Reaguj na przemoc** – warsztaty dla uczniów szkół ponadpodstawowych w klasach o profilu psychologicznym. Liczba uczestników: 69.

Działania profilaktyczne obejmują również szereg działań i inicjatyw realizowanych na terenie tarnowskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, które zostały zawarte w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja	Rodzaj podjętych działań	Wskaźniki
1.	Przedszkole Publiczne Nr 13	Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „ Emocja”. Celem projektu było: - Kształtowanie postaw społecznych u dzieci w wieku przedszkolnym, - Rozbudzanie w dzieciach wiary w siebie oraz własne możliwości, - Aktywizacja dzieci na zrozumienie emocji i uczuć innych osób, - Integracja z grupą, - Wychowanie do wartości takich jak empatia, wyrozumiałość, szacunek i wrażliwość, - Tworzenie sytuacji budujących wrażliwość dziecka, empatię i szacunek wobec innych kreowanie wartości i norm społecznych poprzez współdziałanie z instytucjami i organizacjami będącymi źródłem istotnych wartości.	Liczba uczestników programu: 90
2.	Przedszkole Publiczne Nr 3	Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „ Emocja”. W Przedszkolu zorganizowane zostało spotkanie dzieci z przedstawicielami Straży Miejskiej – przeprowadzono pogadankę na temat przemocy. Podczas spotkania z dzielnicowym przeprowadzono pogadankę na temat bezpieczeństwa w przedszkolu i w domu.	Liczba uczestników programu: 100
3.	Przedszkole Publiczne Nr 12	W 2021 roku przeprowadzono z dziećmi 5 – 6 letnimi warsztaty, pogadanki związane z problematyką przemocy. Udział w zajęciach miał na celu podniesienie świadomości dzieci na temat zjawiska przemocy i jej skutków, ukazywanie poprawnych zachowań względem siebie, naukę szacunku, uwrażliwienie i wyczulenie na potrzebę niesienia pomocy.	Liczba uczestników programu: 50
4.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	- organizacja we współpracy z SPPT warsztatów dla uczniów pn. „ Warsztaty nt. konstruktywnego radzenia sobie z emocjami ”, - realizacja programu pn. „ ARS czyli jak dbać o miłość ”, którego celem było ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany był do młodzieży w wieku 15-19 lat ,zawierał również elementy angażujące ich rodziców.	Liczba uczestników programu: 700
5.	VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	- realizacja programu profilaktycznego pn. „ Wewnętrzna moc — emocje, wróg czy przyjaciel ”. Celem warsztatu było zapobieganie autoagresji wśród młodzieży. Uczniowie mieli okazję poznać konstruktywne sposoby radzenia sobie z emocjami.	Liczba uczestników programu: 370
6.	Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących	- realizacja programu profilaktycznego pn. „ Nie pal przy mnie proszę ”. Celem programu było zmniejszenie narażania dzieci na bierne palenie tytoniu oraz zapobieganie palenia tytoniu wśród młodzieży szkolnej.	Liczba uczestników programu: 25
7.	Szkoła Podstawowa Nr 9	- program profilaktyczno – wychowawczy pn. „ Przyjaciele Zippiego ”. Jest to program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne, uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonalą relacje z innymi ludźmi, - program profilaktyczno -wychowawczy pn. „ Apteczka pierwszej pomocy Emocjonalnej ”. Celem programu jest rozwijanie w dzieciach podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia	Liczba uczestników programu: 675

		sobie z trudnościami,	
8.	Szkoła Podstawowa Nr 10	<ul style="list-style-type: none"> - program profilaktyczno -wychowawczy pn. „Apteczka pierwszej pomocy Emocjonalnej”. Celem programu jest rozwijanie w dzieciach podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnościami, - program profilaktyczno – wychowawczy pn. „Trzy koła”, celem programu jest: rozwijanie pozytywnych więzi między wychowawcami a uczniami i pomiędzy uczniami, rozwijanie u uczniów postaw prospołecznych i prozdrowotnych, przyczynianie się do zapobiegania wśród uczniów nadużywania środków uzależniających, zapobieganiu aktom agresji i przemocy oraz nieszczęśliwym wypadkom, rozwijanie współpracy z rodzicami uczniów. - program profilaktyczny pn. „Debata”. Jego zadaniem jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu, towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postawy trzeźwości. Program służy przyjrzeniu się przekonaniom normatywnym młodzieży i próbie ich modyfikacji. 	Liczba uczestników programu: 178
9.	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie dla uczniów zajęć profilaktycznych pn. „Trudne sytuacje wokół nas”, „Stop agresji i przemocy”, - opracowano scenariusz zajęć na lekcje wychowawcze dla klas VI – VIII nt. agresji i przemocy rówieśniczej oraz domowej. 	Liczba uczestników programu: 155
10.	Szkoła Podstawowa Nr 3	<ul style="list-style-type: none"> - program „Jak żyć z ludźmi. Umiejętności interpersonalne”, którego celem było wzmocnienie kompetencji interpersonalnych wśród uczniów, - program profilaktyczny pn. „Debata”. Jego zadaniem jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu, towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postawy trzeźwości. Program służy przyjrzeniu się przekonaniom normatywnym młodzieży i próbie ich modyfikacji. - realizacja programu profilaktycznego pn. „Nie pal przy mnie proszę”. Celem programu było zmniejszenie narażania dzieci na bierne palenie tytoniu oraz zapobieganie palenia tytoniu wśród młodzieży szkolnej. - program profilaktyczno -wychowawczy pn. „Apteczka pierwszej pomocy Emocjonalnej”. Celem programu jest rozwijanie w dzieciach podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnościami, - program profilaktyczno – wychowawczy pn. „Magiczne Kryształy”. Program dotyczy edukacji nt. przemocy przedstawianej w mediach. Jego zadaniem jest zapobieganie zjawisku agresji u dzieci i młodzieży - program pn. „Trzymaj formę”, którego celem jest propagowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i zdrowej diety, - program profilaktyczny pn. „Bieg po zdrowie”. Główne cele programu: <ul style="list-style-type: none"> - opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, - pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, - zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. 	Liczba uczestników programu: 286

11.	Zespół Szkół Technicznych	- warsztaty profilaktyczne dla uczniów pn. „Asertywność jako złota ścieżka pomiędzy agresją i uległością”	Liczba uczestników programu:
-----	---------------------------	---	------------------------------

2. Cel szczegółowy – Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które powoduje degradację psychiczną i społeczną jej członków. Najwięcej szkód ponosi osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Charakteryzuje ją niska samoocena, bierne strategie radzenia sobie ze stresem, silna zależność od osoby stosującej przemoc, obniżony nastrój, izolacja społeczna. Osoby doświadczające przemocy przeżywają silne poczucie winy związane z przypisywaniem sobie odpowiedzialności za akty przemocy, są przekonane, że to ich zachowanie wyzwała przemoc sprawcy. Silne powtarzające się akty przemocy powodują, że osoba która doznaje przemocy nie jest w stanie właściwie ocenić swojej sytuacji i szukać rozwiązań, skupiając się jedynie na przetrwaniu. Pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie należy do priorytetowych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy. Efektywna i profesjonalna pomoc na rzecz osób, które doświadczają przemocy powinna obejmować wielopłaszczyznowe, interdyscyplinarne działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa oraz odbudowy poczucia sprawstwa.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy w rodzinie na terenie Miasta Tarnowa podjęto m. in. następujące działania:

1. Praca w formule Zespołu Interdyscyplinarnego;
2. Działalność Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy dla osób doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie całodobowego schronienia;
3. Nawiązanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
4. Upowszechnianie informacji o dostępnych na terenie miasta formach pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej skierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
5. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
6. Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;

7. Działalność lokalnych telefonów zaufania, telefonów interwencyjnych, informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
8. Wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań;
9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy w rodzinie poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
10. Realizacja programów terapeutycznych, pomocy psychologicznej, grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie;
11. Dostępność mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
12. Prowadzenie monitoringu skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie.

Ad. 1. Praca w formule Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1249), Gmina Miasta Tarnowa podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

W 2021 roku w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodziło, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnowa Nr 365/2011 z dnia 1 września 2011 r., 18 osób (6 przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 1 – Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 – Urzędu Miasta, 1 – Policji, 4 – oświaty, 1 – ochrony zdrowia, 1 – organizacji pozarządowych, 2 – kuratorów sądowych, 1 – Prokurator). Nadmieniamy się, iż w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2021 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło 187 Niebieskich Kart, we wszystkich przypadkach powołano grupy robocze (170 grup roboczych). W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyło się 563 spotkań grup roboczych, których celem było rozwiązanie problemów związanych z przemocą w rodzinie. Skład grupy dostosowany był do indywidualnej sytuacji i potrzeb rodziny. W spotkaniach tych brali udział pracownicy MOPS, TOIKiWOP, MKRPA, Policji, kuratorskiej służby sądowej oraz oświaty. Zadaniem członków grupy roboczej było ustalenie planu pomocy rodzinie, który miał na celu przerwanie przemocy w rodzinie. Plan pomocy powstawał przy czynnym udziale osoby doznającej przemocy. Zadania wynikające z nałożonych przez ustawodawcę obowiązków związanych z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty” w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane są przez sześciuosobowy Zespół

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, wchodzący w skład Działu Specjalistycznej Pomocy Środowiskowej.

Do zadań Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie należy: koordynowanie pracy grup roboczych, prowadzenie dokumentacji dotyczącej poszczególnych procedur „Niebieskie Karty”, składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k. składanie do sądów wniosków o wgląd w sytuację rodziny oraz o wydanie zarządzeń dotyczących małoletnich dzieci, kierowanie osób zarówno doznających przemocy, jak i podejrzanych o jej stosowanie do specjalistów takich jak: psycholog, prawnik, lekarz psychiatra, terapeuta uzależnień. Osoby otrzymywały kompleksową informację na temat działalności instytucji, które pracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowali także interwencje w środowiskach, w których zachodziło podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. W 2021 roku interweniowali w 4 takich przypadkach.

Ad. 2. Działalność Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy dla osób doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie całodobowego schronienia.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar przemocy jest jedną z 35 takich placówek w kraju – dofinansowanych z budżetu państwa – i jedną z dwóch w województwie małopolskim, która realizuje zadania:

- a) ośrodka interwencji kryzysowej (OIK) – w ramach którego udzielał pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu do 3 miesięcy) osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych - mieszkańcom miasta Tarnowa,
- b) specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (SOWOP) – w ramach którego udzielał kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym, schronienia osobom – ofiarom przemocy domowej do 6 miesięcy: prowadził działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto do jego zadań należy:

- opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2021 roku z oferty TOIKiWOP skorzystało 932 osoby (642 kobiety, 263 mężczyźni, 27 dzieci).

W celu zapewnienia całodobowego schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie TOIKiWOP dysponuje 20 miejscami noclegowymi w sześciu pokojach oraz czterema miejscami noclegowymi w ramach ośrodka interwencji kryzysowej. **W 2021 roku z możliwości całodobowego schronienia skorzystało 7 osób (6 kobiet i 1 dziecko).**

Ad. 3. Współpraca pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gmina Miasta Tarnowa w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie, instytucją odpowiadającą za organizowanie i nadzorowanie Gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, współpracują :

- *Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy (udział w spotkaniach grupy roboczej* – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, udzielanie specjalistycznego wsparcia osobom uwikłanym w przemoc (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne), udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie),
- *Policja* – udział w spotkaniach grup roboczych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, prowadzenie monitoringu rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- *Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tarnowie* - udział w spotkaniach grup roboczych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie,
- *Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* - udział w spotkaniach grup roboczych – motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie,
- *Oświata* – udział w spotkaniach grup roboczych - współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, udzielanie podopiecznym i ich rodzicom wsparcia pedagogicznego lub psychologicznego,
- *Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna* – udzielanie osobom uwikłanym w przemoc specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapia rodzinna, psychoedukacja,
- *Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna* - udzielanie osobom uwikłanym w przemoc specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapia rodzinna, psychoedukacja.
- *Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego* - udzielanie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, prawnego, finansowego, zawodowego, medycznego,
- *Stowarzyszenie SIEMACHA* - udzielanie podopiecznym i ich rodzicom wsparcia pedagogicznego

lub psychologicznego.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy jako specjalistyczna placówka wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w ramach swojej działalności współpracuje z:

- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie,
- Policją,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tarnowie,
- sądami,
- Prokuraturą,
- Okręgowym Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- powiatowymi urzędami pracy,
- szkołami, przedszkolami m.in. poprzez szkolenia dla uczniów, grona pedagogicznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Powiatowym Urzędem Pracy.

Ad. 4. Upowszechnianie informacji o dostępnych na terenie miasta formach pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej skierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

W ramach tego zadania w 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie podejmował następujące działania:

- Ośrodek prowadził stronę internetową www.mops.tarnow.pl na której utworzono zakładkę pn. „Przemoc w rodzinie”, gdzie osoby miały możliwość zapoznania się z informacjami na temat uzyskania wsparcia i pomocy w sytuacji doświadczenia przemocy w rodzinie,
- pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w indywidualnym kontakcie informowali o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy i wsparcia na terenie miasta, a także w kilku przypadkach pomagali w poszukiwaniu podobnych informacji osobom spoza miasta Tarnowa,
- podczas indywidualnego kontaktu z klientem pracownicy rozdawali ulotki informacyjne (zostały zredagowane odrębne ulotki dla osoby doświadczającej przemocy oraz dla osoby stosującej przemoc w rodzinie),
- udzielano informacji o możliwości specjalistycznej pomocy i wsparcia podczas kampanii społecznej pn. „Biała Wstążka”.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w celu

upowszechnienia informacji na temat swojej działalności prowadzi stronę internetową. Na stronie można znaleźć informacje o dostępnej aktualnie ofercie pomocowej oraz kontakt telefoniczny do Ośrodka. Zamieszczono również podstawowe informacje dot. zjawiska przemocy w rodzinie. Placówka posiada również profil na portalu społecznościowym Facebook.

Ad. 5. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

W 2021 roku na terenie Stowarzyszenia SIEMACHA Spot została utworzona grupa psychoedukacyjna dla dzieci dotkniętych lub zagrożonych przemocą w rodzinie. Program spotkań obejmował elementy psychoedukacji i profilaktyki z zakresu zjawiska przemocy w rodzinie. Zajęcia odbywały się w formie cyklicznych spotkań w których wzięło udział łącznie 44 dzieci.

Ad. 6. Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

Na terenie miasta Tarnowa specjalistyczne poradnictwo udzielane jest w następujących miejscach:

- Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie,
- Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno – Terapeutycznej,
- Miejskim Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Okręgowym Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym Przepiętstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- placówkach oświatowych.

Lp.	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	Liczba osób objętych poradnictwem 322 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 60 • prawnym 0 • socjalnym 243 • zawodowe i rodzinne 243
2.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	Liczba osób objętych poradnictwem 932 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 15 • psychologicznym 932

		<ul style="list-style-type: none"> • prawnym 132 • socjalnym 191 • zawodowym 48 • rodzinnym 327
3.	Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego	Liczba osób objętych poradnictwem w tym: 139 <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 21 • psychologicznym 128 • prawnym 139 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 0
4.	Poradnia Psychologiczno - pedagogiczna	Liczba osób objętych poradnictwem 2338 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 1796 • pedagogicznym 845 • prawnym 0 • socjalnym 0 • zawodowym 446 • rodzinnym 0
5.	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno - Terapeutyczna	Liczba osób objętych poradnictwem 835 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 752 • prawnym 0 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 83
6.	Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób objętych poradnictwem 140 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 0 • prawnym 172 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 0 • udzielanie porad przez konsultanta ds. uzależnień, certyfikowanego instruktora terapii uzależnień – 76 porad.
7.	Stowarzyszenie SIEMACHA	- Liczba osób objętych poradnictwem 98 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 36 • pedagogicznym 47 • prawnym 0 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 6
8.	Placówki oświatowe	Liczba osób objętych poradnictwem 620 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 294 • psychologicznym 620 • prawnym 11 • socjalnym 74 • zawodowym 804 • rodzinnym 253

*Dane z poszczególnych instytucji nie sumują się z uwagi na możliwość korzystanie jednej osoby z kilku form wsparcia a także z powodu świadczenia przez placówki innych niż wymienione wyżej form poradnictwa specjalistycznego.

Ad. 7. Działalność lokalnych telefonów zaufania, telefonów interwencyjnych, informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w ramach prowadzonej działalności prowadzi całodobowy telefon informacyjno – interwencyjny. W 2021 roku pracownicy TOIKiWOP przeprowadzili 484 rozmów informacyjnych oraz 280 interwencji telefonicznych.

Okręgowy Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem prowadzony przez Fundację im. H. J. Tarnowskiego w ramach swojej działalności prowadzi telefon interwencyjny oraz informacyjny. Telefon jest dostępny w tygodniu (pon. 9.00 – 16.00, wt. 9.00 – 16.00, śr. 13.00 – 20.00, czw. 10.00 – 17.00, pt. 9.00 – 16.00, sb. 9.00 – 13.00).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie - Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w godzinach urzędowania (pon. - pt. 7.30 – 15.30) telefonicznie udziela porad oraz przeprowadza interwencje.

Ad. 8. Wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań.

Zgodnie z Kodeksem Postępowania Karnego z dnia 6 czerwca 1997 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023, 2447) przesłuchania małoletnich przeprowadza się w odpowiednio przystosowanych pomieszczeniach w siedzibie sądu lub poza jego siedzibą. W Tarnowie tego typu pomieszczenia znajdują się w siedzibie Sądu Rejonowego w Tarnowie. Sąd dysponuje aktualnie dwoma przyjaznymi pokojami przesłuchań. W 2021 roku w związku z prowadzonymi postępowaniami na wniosek Prokuratury Rejonowej w Tarnowie w przyjaznych pokojach przesłuchań przesłuchano łącznie 77 dzieci (31 chłopców i 46 dziewczynek).

Ad. 9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy w rodzinie poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie opracował procedurę

postępowania w przypadku konieczności realizacji art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie procedury odebrania dziecka przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie – w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie).

W 2021 roku nie odnotowano przypadku zastosowania cytowanego przepisu prawnego w stosunku do osób małoletnich.

Ad. 10. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych, pomocy psychologicznej, grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

W 2021 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie realizowany był projekt socjalny pn. „**Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie**”, który adresowany był do osób mieszkających na terenie miasta Tarnowa, które w swoim życiu doświadczyły przemocy w rodzinie.

Celem głównym projektu było:

Wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, sprawczości i samosteroowności, prowadzące do lepszego funkcjonowania w środowisku.

Cele szczegółowe:

- budowanie empatycznego kontaktu i wzajemnego zrozumienia,
- udzielanie wsparcia emocjonalnego, pomocy w radzeniu sobie z lękiem przed agresorem i zmianą dotychczasowej sytuacji życiowej,
- przezwyciężenie izolacji społecznej i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa,
- odbudowanie, wzmocnienie szacunku osoby doświadczającej przemocy do samej siebie, oswobodzenie z poczucia winy,
- poszerzenie wiedzy o procedurach prawnych, możliwościach uzyskania pomocy socjalnej, medycznej i psychologicznej,
- psychoedukacja na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- wzmocnienie pewności siebie oraz samooceny,
- przywrócenie poczucia decyzyjności, sprawstwa oraz własnej wartości,
- zwiększenie wiary we własne możliwości, umiejętności i kompetencje.

Projekt socjalny realizowany był przez psychologa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W 2021 roku odbyło się 11 spotkań grupy wsparcia, w których łącznie udział wzięło 10 osób.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w 2021 roku również realizował **grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie pn. „Droga”**. W roku sprawozdawczym zrealizowano 7 spotkań grupy wsparcia, w których uczestniczyły 3 osoby.

Ad. 11. Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na rok 2021, działania zmierzające do uregulowania prawnego umożliwiającego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymania mieszkań socjalnych zostały zapisane do realizacji Wydziałowi Mieszkalnictwa Urzędu Miasta Tarnowa.

Obowiązująca Uchwała Nr XVIII/194/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa umożliwia osobom opuszczającym ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, schroniska lub domy samotnych matek wynajem lokalu, jeżeli przed przyjęciem do placówki zamieszkiwały na terenie miasta Tarnowa. Osoby z dziećmi przebywające w ww. placówkach otrzymują maksymalną ilość punktów, co wpływa na przyspieszenie wynajmu mieszkania.

Ad. 12. Prowadzenie monitoringu skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie działania na rzecz osób uwikłanych w przemoc prowadzone są w sposób interdyscyplinarny. Taka formuła pozwala działać efektywniej w kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza w zakresie diagnozy rodziny oraz działań inicjowanych na rzecz jej przerwania. Skuteczność podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie widoczna jest zwłaszcza podczas analizy zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.

W 2021 roku realizowanych było łącznie 264 procedur „Niebieskie Karty”. Zakończono łącznie 187 procedur, z czego 132 procedury zakończono z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o dalszym stosowaniu przemocy w rodzinie, natomiast w 55

procedurach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w celu ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie prowadzi monitoring sytuacji osób, które opuściły Placówkę z powodu ustania przemocy. W 2021 roku monitorowano sytuację 8 osób.

3. Cel szczegółowy – Intensyfikacja działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Osoba stosująca przemoc działa zawsze z intencją wobec osoby która jest od niej słabsza, narusza jej prawa i dobra osobiste, powodując cierpienia i szkody. Osoba stosująca przemoc ma najczęściej w deklaracjach i we własnym mniemaniu dobre intencje. Jest przekonana, że nie miała innego wyjścia i musiała „użyć przemocy”, jednak to osoba stosująca przemoc powinna podjąć decyzję oraz działania zmierzające do zmiany swojego zachowania. Tak więc skuteczna pomoc specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie musi opierać się o działania w stosunku do osoby stosującej przemoc, zarówno działania interwencyjne jak i pomoc psychologiczno – terapeutyczną. Interwencja przedstawicieli służb w stosunku do osoby stosującej przemoc powinna wywołać u takiej osoby motywację (wewnętrzną bądź zewnętrzną) do szukania specjalistycznej pomocy. Pomoc specjalistyczna ukierunkowana jest na naukę samokontroli oraz naukę zastępowania agresji.

W celu intensyfikacji działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie Gmina Miasta Tarnowa podjęła m.in. następujące działania:

1. Opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie, w szczególności realizują programy korekcyjno – edukacyjne.
2. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych oraz monitoring skuteczności tych programów.
3. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno – edukacyjnych poprzez całoroczną dostępność miejsc.
4. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz monitoring skuteczności tych programów.
5. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.

6. Interwencja i reakcja służb na zjawisko przemocy w rodzinie poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.
7. Działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzające do zapobiegania kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy.
8. Rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Tarnowie wobec osób stosujących przemoc.
9. Monitoring zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.

Ad 1. Opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie, w szczególności realizują programy korekcyjno – edukacyjne.

Zgodnie z Uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 roku w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na rok 2021, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie opracował informator instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie. Informatory w formie elektronicznej przekazane zostały do Sądu Rejonowego w Tarnowie, Prokuratury Rejonowej w Tarnowie, Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie oraz do Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Krakowie.

Ad. 2. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych oraz monitoring skuteczności tych programów.

Oddziaływania korekcyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie ukierunkowane były na zmianę zachowań przemocowych poprzez rozwijanie umiejętności kontroli własnych zachowań agresywnych, minimalizowanie ryzyka dalszego stosowania przemocy oraz kształtowanie postawy szacunku i empatii wobec osób krzywdzonych.

W 2021 roku oddziaływania korekcyjne realizowane były na terenie Zakładu Karnego w Tarnowie przy ul. Konarskiego 2. Zrealizowano również edycję „wolnościową” programu. Realizowana była ona przez Tarnowski Ośrodek Interwencji kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy.

Zakład Karny w Tarnowie w 2021 roku realizował cztery edycje programu korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie:

1. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie DULUTH.

Zrealizowano dwie edycje programu.

2. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Zaraz wracam”.

Zrealizowano dwie edycje programu

Do udziału w powyższych edycjach przystąpiło 50 osadzonych, z czego 41 ukończyło program.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w 2021 roku zrealizował jedną edycję programu korekcyjno – edukacyjnego tzw. „wolnościowego”. Do programu przystąpiło 9 osób, z czego 4 osoby otrzymały zaświadczenie o ukończeniu programu.

Łącznie w 2021 roku oddziaływaniami korekcyjno – edukacyjnymi objęto 59 osób, z czego 45 osób otrzymało zaświadczenia o ukończeniu programu.

Dotychczas zgromadzone dane wskazują na skuteczność oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych. Osoby przystępujące do programu w zdecydowanej większości powstrzymują się od zachowań przemocowych. Obrazuje to poniższa tabela.

Lp.	Miejsce realizacji warsztatów	Liczba osób objętych oddziaływaniami korekcyjno - edukacyjnymi	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Zakład Karny w Tarnowie	50	- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie,	0
2.	Edycja „wolnościowa” programu korekcyjno - edukacyjnego	9	- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie,	0

Ad.3. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno – edukacyjnych poprzez całoroczną dostępność miejsc.

W 2021 roku na terenie miasta Tarnowa nie realizowano programu korekcyjno – edukacyjnego, którego dostępność była możliwa przez cały rok.

Ad. 4. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz monitoring skuteczności tych programów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w 2021 roku realizował projekt socjalny pn. **Grupa psychoedukacyjna dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Każdy ma szansę na zmianę”**.

Cel główny projektu to:

Edukacja osób stosujących przemoc w zakresie autodiagnozy, kontrolowania emocji oraz korekta zachowań przemocowych.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie wiedzy o innych i o sobie,
- udzielanie informacji i wiedzy odnośnie zjawiska przemocy,
- zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- przywrócenie kontroli nad własnym zachowaniem oraz wyrażaniem emocji.

Projekt socjalny realizowany był przez psychologa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz starszego specjalistę pracy socjalnej Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie.

W 2021 roku odbyło się 8 spotkań grupy wsparcia, w których łącznie udział wzięło 3 osoby.

Ad. 5. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.

W 2021 roku na terenie miasta Tarnowa nie realizowano oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.

Ad. 6. Interwencja i reakcja służb na zjawisko przemocy w rodzinie poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w rodzinie odbywało się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymagało zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy „Niebieskie Karty” określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieskie Karty” (Dz. U. z 2011 r., poz. 1245) wydane na podstawie art. 9d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1249).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. Procedura wszczynana jest w sytuacji, gdy dany podmiot w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych powziął podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny, lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Institucja inicjująca procedurę „Niebieskie Karty”	Rok 2021 ilość
Pomoc Społeczna – pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	43
Policja	127
Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	3
Oświata	14
Ochrona zdrowia	0
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*	0
Łącznie	187

*Członkowie MKRPA podejmują m.in. czynności w stosunku do osób z rodzin, w których już została założona procedura „Niebieskiej Karty”

Jak pokazują poniższe dane spośród wszystkich prowadzonych postępowań związanych z przemocą w rodzinie jedynie ok. 48 % spraw kończy się sporządzeniem aktu oskarżenia.

Lp.	wskaźniki	wartości liczbowe
1.	Liczba wszczętych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie	414
2.	Liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą w rodzinie	270
3.	Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą	198

	w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia	
4.	Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania	209

Ad. 7. Działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzające do zapobiegania kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy.

Lp.	Działania	Wartości liczbowe
1.	Liczba zatrzymań sprawców przemocy w rodzinie	221
2.	Środek zapobiegawczy w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą	82
3.	Obowiązek powstrzymywania się od zbliżania do pokrzywdzonego	11
4.	Obowiązek powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach	4
5.	Zastosowanie tymczasowego aresztowania	25
6.	Zastosowanie obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzonym	97

W związku z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 956) funkcjonariusze Policji od 30 listopada 2020 roku, mogą stosować nowe uprawnienie w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. W 2021 roku takich nakazów wydano 51.

Ad. 8. Rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Tarnowie wobec osób stosujących przemoc.

Lp.	Wskaźniki
1.	Liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem przemocy w rodzinie, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • osądzonych – 162 • skazanych – 130 • uniewinnionych – 3 • warunkowe umorzenie postępowania – 16 • umorzenie postępowania – 13
2.	Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, wobec których orzeczono kary, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • grzywny – 5 • ograniczenia wolności – 71 • pozbawienia wolności – 12 • pozbawienie wolności z warunkowym zawieszeniem – 40 • kara mieszana – 2
3.	Liczba orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc w rodzinie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych - 21
4.	Liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy w rodzinie , w tym: <ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie władzy rodzicielskiej (art.109§2 kro) – 1 • pozbawienie władzy rodzicielskiej (art. 111 kro) - 0

Zgodnie z art. 11a ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „jeżeli członek

rodziny zamieszkujący mieszkanie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkanie, osoba dotknięta przemocą może żądać aby sąd zobowiązał go do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia”. W 2021 roku do sądu złożono łącznie 26 tego typu wniosków. Liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia w 2021 roku wyniosła 9.

Ad. 9. Monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.

Lp.	Instytucja	Działania	Wartości liczbowe
1.	Prokuratura Rejonowa w Tarnowie	Liczba wniosków do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec osoby uprzednio skazanej za czyny związane z przemocą w rodzinie (art. 207 k.k.)	0
2.	Prokuratura Rejonowa w Tarnowie	Liczba wniosków prokuratora do sądu o odwołanie warunkowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności wobec osoby uprzednio skazanej za czyny związane z przemocą w rodzinie (art. 207 k.k.)	0
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	Liczba zawiadomień złożonych przez pracowników socjalnych o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k. wobec osoby uprzednio skazanej za tego typu przestępstwo.	4

4. Cel szczegółowy – Podniesienie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawnie działający system przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Tarnowa musi opierać się o wyspecjalizowaną i profesjonalną kadrę. W związku z powyższym w Programie zostały ujęte działania również w tym zakresie. Każdy przedstawiciel służb zobowiązany do działań na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, aby działać skutecznie powinien posiadać umiejętności z zakresu rozpoznawania, diagnozy, reagowania oraz metod i narzędzi pracy z osobami uwikłanymi w przemoc. Nieodzowną sprawą jest również zapewnienie osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wsparcia w postaci superwizji, grup wsparcia lub coachingu.

Przedstawione poniżej dane pokazują, że osoby, które bezpośrednio pracują z osobami uwikłanymi w przemoc w ramach procedury „Niebieskie Karty” regularnie podnoszą wiedzę, kompetencje i umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach, konferencjach i warsztatach.

Lp.	Instytucja	Opis realizacji	Wskaźniki
1.	Policja	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych, tematyka szkoleń, 	<p>5</p> <p>22</p> <p>19</p> <p>1. „Osoba nadużywająca alkoholu oraz stosująca przemoc w rodzinie, charakterystyka pracy w ramach procedury Niebieskiej Karty”, 2.Praca z dziećmi doświadczającymi przemocy”, 3.Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy”, 4.Praca z rodziną w oparciu o procedurę Niebieskiej karty”, 5.Wybrane zagadnienia prawne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	70 godzin
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /grup roboczych, tematyka szkoleń, 	<p>9</p> <p>145</p> <p>28</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	9
			<p>Mając na uwadze nowe uprawnienia Policji w zakresie wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, w 2021 r. nadal prowadzono szkolenia dla policjantów w tym zakresie dodatkowo prowadzono szkolenia z zakresu wdrażania procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie jak również podejmowania czynności służbowych w związku z podejrzewaniem stosowania przemocy w rodzinach policyjnych.</p>

2.	Ochrona zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, • Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych, • tematyka szkoleń. • ilość godzin szkoleń/konferencji 	<p style="text-align: right;">0</p> <p style="text-align: right;">0</p> <p style="text-align: right;">0</p> <p style="text-align: right;">0</p>
3.	Oświata	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, • Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych, • tematyka szkoleń 	<p style="text-align: right;">61</p> <p style="text-align: right;">68</p> <p style="text-align: right;">17</p> <p>1. „Niebieska Karta. Przemoc domowa – aspekty prawne, procedury postępowania, koordynacja współpracy systemowej”,</p> <p>2. Praca terapeutyczna online, tożsamość płciowa młodzieży – praca z osobami niebinarnymi”.</p> <p>3. „ Przemoc i procedura Niebieskiej Karty”,</p> <p>4. „ Rola rodziny w życiu dziecka”,</p> <p>5. „Rozwój emocjonalny, metody wychowawcze”,</p> <p>6. „ Przeciwdziałanie przemocy domowej”,</p> <p>7. Koronawirus a kryzysy rodzinne”,</p> <p>8. „ Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym”,</p> <p>9. „ Zagrożenia cyberprzemocą”,</p> <p>10. „Wspieranie zdrowia psychicznego młodzieży”,</p> <p>11. „Jak Budować mosty”,</p> <p>12. „ Empatia jako narzędzie wspierania kontaktu z nastolatkiem”,</p> <p>13. „Covidowy świat. Powrót do szkół po pandemii”,</p> <p>14. „ Nowe technologie, nowe wyzwania – stare problemy”,</p> <p>15. „ Trudności wychowawcze z dziećmi”,</p> <p>16. „ Kondycja nauczycieli, uczniów po lockdownie”,</p> <p>17. „ Rodzic, nauczyciel, pedagog w czasach pandemii”,</p> <p>18. „ Granice i możliwości użycia i wykorzystania przymusu bezpośredniego”,</p> <p>19. „Pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacje”,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • ilość godzin szkoleń/konferencji. • Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych, • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /grup roboczych, • tematyka szkoleń 	<p>20. „Zatroskani o zdrowie psychiczne nastolatków w czasie nauki zdalnej”, 21. „ Jak chronić dziecko przed używkami”, 22. „ Pierwsza pomoc w nastrojach depresyjnych”, 23. „ Jak wspierać po stracie”, 24. „ Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacje – zasady, zakres, dostępność, wykorzystanie”, 25. „ Ochrona Zdrowia Psychicznego uczniów po okresie izolacji”, 26. „ Dezintegracja, czyli jak budować relacje w nowej rzeczywistości”, 27. „ Jak pomóc osobom LGBT”, 28. „ Przeciwdziałanie przemocy wobec dziecka oraz wdrożenie procedury Niebieskiej Karty w oświecie”,</p> <p style="text-align: right;">177</p> <p style="text-align: right;">37</p> <p style="text-align: right;">387</p> <p style="text-align: right;">15</p> <p>1.„ABC emocji, czyli jak rozmawiać z dzieckiem o emocjach”, 2. „Zadbaj o siebie, czyli jak kształtować odporność psychiczną nauczyciela”, 3. „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”, 4. „Procedura Niebieskiej Karty”, 5. Jak dbać o komunikację z uczniami i rodzicami w sposób nie wywołujący przykrych emocji”, 5. „Presja na życie”, 6. „ Uważny wychowawca”, 7. „ Praca z uczniami z zaburzeniami zachowania oraz zaburzeniami opozycyjno – buntowniczymi”, 8. „ Odpowiedź na nową rzeczywistość – omówienie i wdrożenie programu wewnątrzszkolnego „ Działamy wspólnie”, 9. „ Diagnoza kluczem do efektywnej pracy z dzieckiem”, 10. „ Problematyka samookaleczeń i uzależnień”, 11. „ Regulacje prawne – przegląd aktualnych przepisów w systemie wspierania rodziny i pieczy zastępczej”, 12. „ Rodzina z potencjałem – praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej”,</p>
--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	41	
4.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych, tematyka szkoleń, 	1 1 1	1. „Osoba nadużywająca alkoholu oraz stosująca przemoc w rodzinie, charakterystyka pracy w ramach procedury Niebieskiej Karty”.
		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	5	
5.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych, tematyka szkoleń, 	4 3 2	1. „Nieograniczony świat nowych technologii wyzwaniem współczesnej rodziny” 2. „ Praca z dziećmi doświadczającymi przemocy w rodzinie”, 3. „ Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z wytycznymi ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – szkolenie wprowadzające”, 4. Ogólnopolska konferencja pn. „ Masz prawo do.....’ w ramach realizowanego Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”;
		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	51	
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji 	3	

		<ul style="list-style-type: none"> wewnętrznych, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /grup roboczych, tematyka szkoleń ilość godzin szkoleń/konferencji 	<p>14</p> <p>5</p> <p>20</p>	<p>1."Przemoc seksualna – diagnoza, interwencja, terapia",</p> <p>2. „ Spotkanie dotyczące działań profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie profilaktyki raka piersi pn. „ Siła Kobiety”,</p> <p>3. „ Spotkanie z przedstawicielką Urzędu Pracy nt. programów „ Kierunek Kariera”, „ Łap skilla”, „ Kierunek Kariera Zawodowa”.</p>
6.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych tematyka szkoleń ilość godzin szkoleń/konferencji Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /grup roboczych, tematyka szkoleń 	<p>3</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>21</p> <p>1</p> <p>45</p> <p>34</p>	<p>1.,„Osoba nadużywająca alkoholu oraz stosująca przemoc w rodzinie, charakterystyka pracy w ramach procedury Niebieskiej Karty”,</p> <p>2. „ Wybrane zagadnienia prawne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – szkolenie pogłębiające”,</p> <p>3.,„Zasady postępowania celem zabezpieczenia dobra małoletnich dzieci”,</p> <p>1."Procedura Niebieskie Karty – zastosowanie</p>

			w praktyce w ośrodkach pomocy społecznej”.
		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	3

Przedstawione poniżej dane wskazują w jakim stopniu osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poddawane są różnym formom wsparcia służącym wzmocnieniu kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałającym wypaleniu zawodowemu.

Lp.	Instytucja	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		Członkowie MKRPA w 2021 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
2.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	<p>Liczba osób objętych superwizją:</p> <p>liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych</p> <p>ilość godzin superwizji</p>	<p>15</p> <p>6</p> <p>57</p>
3	Oświata	<p>Liczba osób objętych superwizją:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych ilość godzin superwizji <p>Liczba osób objętych coachingiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba uczestników liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych ilość godzin coachingu <p>Liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba uczestników liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych 	<p>22</p> <p>4</p> <p>227</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>5</p> <p>0</p>
4.	Policja	-	Przedstawiciele Policji

			w 2021 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
5.	Ochrona zdrowia	-	Pracownicy ochrony zdrowia w 2021 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
6.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	Liczba osób objętych superwizją: <ul style="list-style-type: none"> • liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych • ilość godzin superwizji 	20 20 56

Wnioski do dalszych działań

Gmina Miasta Tarnowa od kilkunastu lat prowadzi różnorodne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na terenie Miasta realizowane są – przez instytucje świadczące profesjonalną pomoc osobom pokrzywdzonym i ich rodzinom – programy adresowane do osób doznających przemocy oraz do osób stosujących przemoc.

Osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie podnoszą swoje kwalifikacje, w tym pracownicy „pierwszego kontaktu”, m.in nauczyciele, pracownicy ochrony zdrowia, policjanci, pracownicy socjalni, pedagodzy, psycholodzy.

W celu podniesienia świadomości społecznej od dziesięciu lat organizowana jest na terenie Gminy Miasta Tarnowa kampania społeczna dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie. Jej efekty, w tym większe zainteresowanie mieszkańców Tarnowa problemem przemocy wskazuje na to, jak ważna jest stała edukacja społeczeństwa. W głównej mierze mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, roli kobiety i mężczyzny w życiu społecznym i w rodzinie. Istotne są również: stały rozwój profilaktyki – propagowanie postaw alternatywnych wobec przemocy, nauka umiejętności społecznych i wychowawczych, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szerzenie postawy traktującej dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne z szacunkiem.

1. Analiza skuteczności podejmowanych działań w szczególności osobom doświadczającym przemocy.

Pomimo podejmowanych licznie działań, w dalszym ciągu zjawisko przemocy w rodzinie stanowi jeden z istotnych problemów społecznych diagnozowanych na terenie miasta Tarnowa.

W dalszym ciągu liczba zakładanych „Niebieskich Kart”, które wpływają do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego jest wysoka. Ujawnione nowe przypadki przemocy w rodzinie są efektem zwiększonej świadomości mieszkańców miasta Tarnowa, dzięki organizowanej przez MOPS kampanii „Biała Wstążka”, a także coraz większej wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska i determinacji do niwelowania jej negatywnych skutków.

Od kilku lat w mieście rocznie prowadzonych jest około 300 procedur „Niebieskie Karty”. W 2020 roku prowadzonych było 305 procedur, natomiast w ubiegłym roku liczba ta wynosiła 264.

W dalszym ciągu notuje się stosunkowo dużo postępowań prowadzonych w stosunku do osób małoletnich. W 2019 roku prowadzono 65 procedur, gdzie osobami doznającymi przemocy w rodzinie były dzieci, natomiast w 2020 roku liczba ta wynosiła 48 procedur. W 2021 roku prowadzono 57 procedur, gdzie osoby małoletnie doznawały przemocy w rodzinie. Większość procedur „Niebieskie Karty” wszczynana jest podczas interwencji policji.

Ważnym elementem wpływającym na skuteczność podejmowanych działań na terenie Gminy Miasta Tarnowa jest działalność dobrze rozwiniętej sieci instytucji świadczących profesjonalną, interdyscyplinarną pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc. Niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz ich rodzinom jest zadaniem realizowanym przez różne instytucje, służby społeczne i organizacje pozarządowe.

Osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty” posiadają więc bogatą ofertę pomocową i dostęp do specjalistów w postaci:

- pomocy psychologicznej,
- pomocy prawnej,
- pomocy socjalnej,
- pomocy w formie pracy socjalnej,
- pomocy w formie usług asystenta rodziny,
- dostępu do uczestnictwa w organizowanych warsztatach i treningach zwiększających kompetencje wychowawcze.

Wszystkie informacje zawarte w niniejszym materiale wskazują na to, jak ważna jest współpraca wszystkich służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stanowi to klucz do osiągnięcia oczekiwanych efektów w walce ze zjawiskiem przemocy, a także rozłożenie odpowiedzialności za zadania podejmowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dla podjęcia skutecznych działań pomocowych niezbędne jest kompleksowe podejście do sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina dotknięta przemocą. Decydujące znaczenie ma tu tworzenie sieci współpracy przedstawicieli różnych instytucji opartej o działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Interdyscyplinarny sposób pracy zapobiega bowiem powielaniu działań przez poszczególne służby, a przede wszystkim daje szansę na ograniczenie negatywnych skutków przemocy w przyszłości. Praca w Zespole (grupach roboczych), daje możliwość uzyskania szerszej perspektywy i głębszego wglądu w sytuację osoby doświadczającej przemocy w rodzinie, dyskusji nad problemem klienta, opracowania odpowiedniego planu pomocy i przede wszystkim pozwala rozdzielić zadania dla poszczególnych instytucji. Poprzez wspólne działanie rodzina otrzymuje kompleksową pomoc, wykorzystując doświadczenie i wiedzę członków grupy roboczej reprezentujących różne profesje.

2. Analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Czynniki **utrudniające** skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie Gminy Miasta Tarnów:

- Niska motywacja do zmiany sytuacji życiowej i przerwania przemocy osób bezpośrednio z nią związanych. Osoby doznające przez lata przemocy ze strony osób najbliższych często pozostają w mechanizmach syndromu wyuczonej bezradności.
- Mała liczba zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, które noszą znamiona przemocy w rodzinie. Osoby doznające przemocy nie wierzą w możliwość zmiany swojej sytuacji, często odmawiają współpracy z organami ścigania, obawiają się konsekwencji swoich działań.
- Niewielki odsetek zastosowanych środków probacyjnych w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie (nakaz opuszczenia lokalu, zakaz zbliżania i zakaz kontaktowania się z osobami doznającymi przemocy, dozór policyjny, nakaz uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc). W ostatnim czasie można jednak zaobserwować tendencje do częstszego stosowania tego typu środków.
- Długi czas postępowań sądowych.
- Duża ilość prowadzonych procedur może prowadzić do nadmiernego obciążenia pracowników zaangażowanych w realizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Zbyt mała ilość specjalistycznego wsparcia w formie superwizji/coachingu osób bezpośrednio zaangażowanych w pracę z osobami uwikłanymi w przemoc, może przyczynić się do obniżenia jakości świadczonej pomocy oraz wypalenia zawodowego. Przedstawiciele takich instytucji jak Policja, Ochrona Zdrowia, MKRPA nie byli w 2021

roku objęci specjalistycznym wsparciem w formie superwizji, coachingu.

- Ogłoszony w marcu 2020 roku stan zagrożenia epidemicznego na terenie kraju w znacznym stopniu utrudnił pracę z osobami uwikłanymi w przemoc. Instytucje i służby, które dotychczas podejmowały interwencje w sytuacjach przemocy, ze względu na stan epidemiczny ograniczyły swoje funkcjonowanie do działań na odległość lub też były angażowane w zadania związane z koniecznością opanowania epidemii. Ograniczenie pracy terenowej ośrodków pomocy społecznej, brak regularnych wizyt w środowiskach pracowników socjalnych, asystentów rodziny czy kuratorów sądowych, nauka zdalna dzieci stanowią czynniki ryzyka nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie oraz są barierą w sytuacji ujawnienia zjawiska przemocy.

Czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie Gminy Miasta Tarnowa:

- Bogata oferta pomocowa na terenie miasta Tarnowa dla osób doznających przemocy. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogą liczyć na wsparcie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (MOPS, TOIKiWOP), a także innych instytucjach państwowych jak SPPT, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna. W Tarnowie działa również szereg instytucji pozarządowych, działających na rzecz osób uwikłanych w przemoc (Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej), itp.
- Skuteczność działań mających na celu przerwanie przemocy w rodzinie, wzmocniona jest dzięki pracy interdyscyplinarnej służb zaangażowanych w ten proces. Osoby te nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje oraz umiejętności.
- Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w rodzinie, gdzie osoby znajdujące się w kryzysie mogą uzyskać natychmiastowe wsparcie.
- Większe możliwości izolacji osób stosujących przemoc w rodzinie, co ma bezpośrednie przełożenie na zwiększenie bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy w rodzinie. W związku z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 956) funkcjonariusze Policji od 30 listopada 2020 r., mogą stosować nowe uprawnienie w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.
- Zdecydowany wzrost świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie i jej

skutków.